

Dagelijks vers gras? Het overwegen waard!

Tekst: Dick de Lange - Rundveedierenarts adVee

Beeld: Twan Wiermans

Op dit moment staat weidegras weer dubbel in de belangstelling. Enerzijds voor de koeien die in de wei lopen. Anderzijds omdat veehouders ontdekken dat vers gras voeren op stal ook heel aantrekkelijk kan zijn. Er is dan ook grote belangstelling over hoe dit dagelijks correct te managen en te realiseren is. Vooral de vraag welke kwaliteit vers gras nodig is voor de koeien die weiden en voor koeien die op stal vers gras krijgen bijgevoerd, verdient een antwoord.

Door het dagelijks bijvoeren van vers gras kan de totale opname aan kilogrammen drogestof door melkkoeien worden verhoogd. Dit is puur toe te schrijven aan de smakelijkheid van het product. Bij minder smakelijk of vervuild gras daalt de totale voeropname dan ook onmiddellijk.

Toch is koeien weiden en vers gras (bij)voeren op stal zeker niet altijd even gemakkelijk. Maar het kan wel veel positiefs brengen voor de gezondheid van de koeien. Tegelijk kan het de voerkosten verlagen, want vers gras heeft geen inkuilverliezen. De pro en contra's van het vers gras bijvoeren aan melkkoeien op stal op een rijtje.

Kwaliteit

Schoon gewonnen vers gras van eigen bedrijf is van onberispelijke kwaliteit voor de koe. Hier kunnen andere voeders zelden tegenop omdat tussen maaien en voeren geen opslagtijd is en bij dagelijks één of twee keer voeren verlies noch broei optreedt. Het maaien, opladen en voor de koe brengen moet dan wel vlot en zonder vervuiling uitgevoerd worden. Met moderne maaiers en wagens is dit prima te doen en komt er dus geen grond of mest vanuit de wei in het lekkere voer. Het unieke van vers maaien en voeren zit vooral in het fenomeen dat de gehele grasplant in één keer en met alle andere grassen wordt geoogst. Hierdoor wordt de smaak van vers gras positief bevorderd. Er is immers geen vervuiling door het lopen van de koeien in het gras zoals bij beweiden. Bovendien kunnen de dieren niet selecteren tussen grasstoppen en overgebleven grasstengels. Als er verder smakelijke kruiden in het weidegras groeien, worden die ook gemengd en kunnen alle dieren hiervan genieten. Maar de kwaliteit kan ook hollend achteruitgaan als het gras voor het maaien verkeerd is bemest, te lang is geworden of vervuild wordt bij maaien en voeren. Hierdoor daalt de voeropname bij de koeien onmiddellijk.

Voeropname en voerefficiëntie

Door het dagelijks bijvoeren van vers gras kan de totale opname aan kilogrammen drogestof door melkkoeien worden verhoogd. Dit is puur toe te schrijven aan de smakelijkheid van het product. Bij minder smakelijk of vervuild gras daalt ook direct de totale voeropname. Hier komt het maai-management van de veehouder om de hoek kijken. Door deze verhoogde voeropname in kilogrammen drogestof per koe per dag kunnen er ook duidelijk minder kilogrammen aan bijproducten of krachtvoer gevoerd worden. Daarbij is de voederwaarde van vers gras duidelijk hoger dan van de ingekuilde voordroog, ook al is dit van hetzelfde gras. Voor het goed conserveren van ingekuild gras zijn met name suikers nodig als energiebron. Hierdoor is het suikergehalte van vers gras duidelijk hoger dan van ingekuild gras. Zodoende is ook de VEM van vers gras hoger als van voordroog. Bij goed inkuilen gaat er weinig eiwit en stikstof verloren; alleen komt dit in andere vorm voor de koe beschikbaar. Meestal wordt het eiwit 'sneller' door inkuilen en komt het dus op pensniveau snel beschikbaar. Als de kuil minder goed slaagt - te nat ingekuild of te weinig suiker bij het maaien en voor het inkuilen - dan gaat er veel stikstof en eiwit uit de voordroog verloren. Ook kan dit eiwit dan rotten zodat deze voordroogkuilen stinken door een te hoog gehalte aan ammoniak.

De totale voerefficiëntie van het melkveerantsoen kan dus behoorlijk stijgen (meer opname in kilogrammen drogestof per dag en hoge voederwaarde vers gras) waarbij ook duidelijk minder eiwit nodig is uit aankoop.

Het dagelijks voeren van vers gras is een pittige belasting. Besef dit goed vooraleer je eraan begint. Zeker als je meer kilogrammen vers gras per koe per dag wil voeren, is het nodig om twee keer daags te maaien en op te halen.

Dit speelt vooral op intensieve melkveebedrijven waar een behoorlijke hoeveelheid snijmais wordt gevoerd. Hier is de hoeveelheid eiwit uit het verse gras en de prima kwaliteit van het eiwit (veel onbestendig eiwit in vers gras dat langzaam vrijkomt uit de cellen bij herkauwen) bepalend. De

voerefficiëntie wordt optimaal benut bij het voeren van vers gras door het passend te combineren met het stalvoer. Het is mogelijk om het geheel te mengen (extra werk) of over het stalrantsoen te voeren nadat dit enkele uren eerder is gevoerd. De dieren hebben zich dan al behoorlijk vol kunnen eten. Wanneer het verse gras er over gedraaid wordt, komen de koeien extra naar het voerhek. Dit verse gras komt dan in een goed gevulde pens. Gevolgd door actief herkauwen worden alle voedselonderdelen optimaal benut. Ook wordt er dan veel speeksel gevormd bij het herkauwen waardoor de zuurtegraad van de pens constant blijft. Met deze ruime speekselproductie wordt ook een deel van de stikstof gerecycleerd.

Werk en mechanisatie

Het dagelijks voeren van vers gras is een pittige belasting. Besef dit goed vooraleer je eraan begint. Zeker als je meer kilogrammen vers gras per koe per dag wil voeren, is het nodig om twee keer daags te maaien en op te halen. Goede mechanisatie is ook belangrijk om als prettig werk te blijven ervaren. Voor grotere bedrijven die ook behoorlijk eiwit moeten aankopen, is het zeker een financiële stimulans om mee aan de slag te gaan. Vooral ook de hoge en lekkere kwaliteit van vers gras moet niet onderschat worden voor de gezondheid en productie van de koeien (bijvoorbeeld geen mislukte voordroog, meer passend eiwit, meer suiker en hoge gehalten aan vitamines in vers gras).

Dagelijks vers gras? Het is hoe dan ook een overweging waard om rantsoen en productie voor melkkoeien op jouw bedrijf optimaal op elkaar af te stemmen. ←

ADVERTENTIE

1/4 breed
184 x 61

ROOZEBOOM

1/4 breed
184 x 61

MSB BETON